

Από εταιρεία – μέλος του Σ.Α.Τ.Ε. υπεβλήθη το ερώτημα εάν σε δημοπρασία με σύστημα προσφοράς επιμέρους ποσοστών έκπτωσης επιβάλλεται επί ποινή απαραδέκτου η αναγραφή της Εμ (μέσης έκπτωσης). Η απάντησή μου επί του ερωτήματος αυτού έχει ως ακολούθως:

Τα ειδικότερα ζητήματα που σχετίζονται με την εφαρμογή του συγκεκριμένου αυτού συστήματος προσφοράς καθορίζονται στο άρθρο 7 του Π.Δ. 609/1985. Το περιεχόμενο του εν λόγω άρθρου έχει ως ακολούθως:

«1. Το σύστημα προσφοράς επιμέρους ποσοστών έκπτωσης κατά ομάδες τιμών (περ. β' παρ. 4 άρθρου 4 του ν. 1418/84) εφαρμόζεται ιδίως όταν είναι μεγάλο το πλήθος των τιμών μονάδας με τις οποίες θα καταρτισθεί η σύμβαση.

2. Στους ενδιαφερομένους χορηγείται απ' την υπηρεσία για υποβολή στο διαγωνισμό έντυπο προσφοράς ποσοστών έκπτωσης κατά ομάδες τιμών ομοειδών εργασιών, που θα συμπληρωθεί από τους συναγωνιζόμενους σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους.

3. Οι συναγωνιζόμενοι προσφέρουν επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό. Είναι δυνατό, σε κάποια ή κάποιες ομάδες εργασιών η προσφερόμενη έκπτωση να είναι μηδενική ή αρνητική, με την προϋπόθεση ότι η συνολική έκπτωση είναι θετική. Η τελευταία αυτή προϋπόθεση δεν ισχύει αν το ορίζει ρητά η διακήρυξη σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5.

4. Τα επιμέρους ποσοστά έκπτωσης πρέπει να βρίσκονται σε ομαλή σχέση μεταξύ τους. Για τον έλεγχο της ομαλότητας υπολογίζεται για κάθε μειοδότη το συνολικό ύψος προϋπολογισμού προσφοράς που διαμορφώνεται, μετά την αφαίρεση από κάθε ομάδα εργασιών της έκπτωσης που προσφέρθηκε. Με σύγκριση του προϋπολογισμού που προκύπτει, προς τον αρχικό προϋπολογισμό της υπηρεσίας χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κονδύλιο για απρόβλεπτα, συνάγεται η μέση έκπτωση επί τοις εκατό Εμ του υπόψη μειοδότη. Ομαλή είναι η προσφορά όταν κανένα επιμέρους ποσοστό έκπτωσης Ει δεν είναι μικρότερο από 1,10 Εμ-10% ούτε μεγαλύτερο από 0,90 Εμ + 10%.

5. Προσφορά που έχει αποκλίσεις από τα όρια της προηγούμενης παραγράφου είναι απαράδεκτη. Κατ' εξαίρεση, αν οι αποκλίσεις των ποσοστών εκπτώσεων προς τα άνω ή προς τα κάτω δεν υπερβαίνουν το 0,10 (1 - Εμ) και αφορούν ομάδα ή ομάδες εργασιών που αθροιστικά η αξία τους στον προϋπολογισμό της υπηρεσίας δεν ξεπερνά το 5% και προκειμένου να γίνει η κατακύρωση της δημοπρασίας, η προσφορά ομαλοποιείται με αύξηση στο κατώτερο όριο ομαλότητας της παρ. 4 όλων των ποσοστών έκπτωσης που υπολείπονται από αυτό και η σύμβαση θεωρείται καταρτισμένη με τα ποσοστά αυτά και τα αντίστοιχα ποσά, όπως διορθώνονται από την Επιτροπή Εισήγησης

Σ.Α.Τ.Ε.

για Ανάθεση. Τα επιμέρους ποσοστά που είναι μεγαλύτερα από το ανώτατο όριο ομαλότητας δεν θίγονται στην καταρτιζόμενη σύμβαση».

Περαιτέρω, οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 1 της ΥΑ Δ17α/07/37/ΦΝ 402/3.7.2000 αναφέρουν τα εξής:

«3. Η προσφερόμενη έκπτωση επί τοις εκατό (%) προκύπτει ύστερα από σύγκριση της συνολικής προσφερόμενης δαπάνης των εργασιών προς την αντίστοιχη συνολική δαπάνη εργασιών του προϋπολογισμού υπηρεσίας. Η έκπτωση αυτή υπολογίζεται με προσέγγιση εκατοστού και με διατήρηση ως τρίτου δεκαδικού ψηφίου του αριθμού πέντε (5), αν αυτό είναι ακριβώς πέντε (5) και όχι το πέντε (5) από προσέγγιση δεκάκις χιλιοστού. Επίσης, με την προσέγγιση υπολογισμού της προσφερόμενης έκπτωσης προσδιορίζονται και όλα τα μεγέθη τα οποία υπεισέρχονται στη διαδικασία προσδιορισμού των τ.υ.χ.μ μιας αρχικής ΙΣ. Η ως άνω υπολογιζόμενη έκπτωση χρησιμοποιείται και για τους ελέγχους ομαλότητας, ανάλογα με το σύστημα υποβολής προσφοράς και εισάγεται ως στοιχείο της αρχικής ΙΣ για τη διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 2 του ν.2576/98. Αν η αρχική ΙΣ καταρτίζεται με στοιχεία που αντιστοιχούν σε ακριβώς ακέραιες εκπτώσεις επί τοις εκατό (%), τα μεγέθη που υπεισέρχονται στη διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 2 του ν.2576/98 υπολογίζονται με προσέγγιση εκατοστού και με διατήρηση ως τρίτου δεκαδικού ψηφίου του αριθμού πέντε (5), αν αυτό είναι ακριβώς πέντε (5) και όχι το πέντε (5) από προσέγγιση δεκάκις χιλιοστού.

4. Στην περίπτωση που εφαρμόζεται το σύστημα προσφοράς με επί μέρους ποσοστά έκπτωσης (άρθρο 7 του Π.Δ. 609/85), η προσφερόμενη δαπάνη της αντίστοιχης ομάδας εργασιών διαμορφώνεται αφού προηγηθεί η εφαρμογή της έκπτωσης στη δαπάνη της ομάδας ομοειδών εργασιών του προϋπολογισμού υπηρεσίας και προστεθούν τα προκύπτοντα ποσά. Για την εξεύρεση της συνολικής προσφερόμενης δαπάνης και της έκπτωσης Εμ εφαρμόζονται οι προηγούμενες 2 και 3 παράγραφοι. Αν προσφέρεται ενιαία (η ίδια) έκπτωση σ' όλες τις ομάδες εργασιών, η έκπτωση αυτή ταυτίζεται με την Εμ και είναι το στοιχείο με το οποίο εισάγεται η προσφορά στην αρχική Ι.Σ».

Σ.Α.Τ.Ε.

Επίσης, η παράγραφος 1 του άρθρου 3 της ΥΑ Δ17α/07/37/ΦΝ 402/3.7.2000, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 1 της Υ.Α. Δ17α/07/53/Φ.Ν. 402/2002, ορίζει τα ακόλουθα:

«Στο έντυπο του προϋπολογισμού προσφοράς αναγράφεται από τον διαγωνιζόμενο επί ποινή απαραδέκτου ολόγραφα το ποσό της συνολικής προσφερόμενης δαπάνης των εργασιών, σε θέση του εντύπου κατά προτίμηση αριστερά του ίδιου ποσού υπογράφεται από τον ίδιο και από τον Πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής Διαγωνισμού κατά την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών γίνεται μνεία για την ύπαρξη ή μη της αναγραφής αυτής στα πρακτικά της Επιτροπής».

Σ.Α.Τ.Ε.

Τέλος, η παράγραφος 2 του άρθρου 9 του Π.Δ. 609/1985, που ρυθμίζει τα της εφαρμογής του συστήματος προσφοράς με ελεύθερη συμπλήρωση τιμολογίου, προβλέπει τα εξής:

«Στους ενδιαφερόμενους χορηγούνται απ' την υπηρεσία για υποβολή στο διαγωνισμό ασυμπλήρωτα τιμολόγια και προϋπολογισμός όπως και στο σύστημα του προηγούμενου άρθρου».

Από τα προπαρατεθέντα εδάφια της σχετικής νομοθεσίας συνάγεται ότι, κατ' αντίθεση προς τα συστήματα προσφοράς με συμπλήρωση τιμολογίου, στα οποία προβλέπεται η χορήγηση στους διαγωνιζόμενους ασυμπλήρωτου εντύπου προϋπολογισμού προσφοράς – πέραν του εντύπου του τιμολογίου προσφοράς -, στο υπό εξέταση σύστημα προσφοράς με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης χορηγείται στους διαγωνιζόμενους από την υπηρεσία μόνο έντυπο προσφοράς ποσοστών έκπτωσης κατά ομάδες τιμών ομοειδών εργασιών, όχι και έντυπο προϋπολογισμού ή μέσης έκπτωσης.

Περαιτέρω, από τη συστηματική ερμηνεία των σχετικών διατάξεων συνάγεται ότι η εξαγωγή του μέσου ποσοστού έκπτωσης (Εμ) ανήκει στην ευθύνη της Υπηρεσίας και όχι του διαγωνιζομένου.

Τέλος, η προσφάτως θεσπισθείσα επί ποινή απαραδέκτου υποχρέωση ολόγραφης αναγραφής του ποσού της συνολικής προσφερόμενης δαπάνης των εργασιών, αφενός εφαρμόζεται αποκλειστικά και μόνο στα συστήματα προσφοράς στα οποία υφίσταται υποχρέωση συμπλήρωσης τιμολογίου προσφοράς, αφετέρου αναφέρεται στην ολόγραφη αναγραφή του προϋπολογισμού προσφοράς, όχι της μέσης προσφερόμενης έκπτωσης· κατ' αντιδιαστολή, λαμβανομένης υπόψη και της αρχής σύμφωνα με την οποία οι διατάξεις που προβλέπουν αποκλεισμό διαγωνιζομένου για τυπικά ελαττώματα πρέπει να ερμηνεύονται στενά, η κατά τα άνω υποχρέωση, καθώς και οι συνέπειες από τη μη τήρησή της, δεν εκτείνονται κατ' ανάλογο εφαρμογή και επί του υπό εξέταση συστήματος.

Με βάση τα προλεχθέντα, η απάντησή μου στο υποβληθέν ερώτημα έχει ως ακολούθως:

Σε δημοπρασία με το σύστημα προσφοράς με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης (άρθρο 7 Π.Δ. 609/1985) δεν είναι υποχρεωτική η αναγραφή της μέσης έκπτωσης (Εμ), η ολοσχερής δε παράλειψη αναγραφής της ή η μη ολόγραφη αναγραφή της δεν προκαλούν απαραδέκτο της προσφοράς, εκτός και αν ορίζει διαφορετικά η διακήρυξη.

ΑΘΗΝΑ, 9 Δεκεμβρίου 2002

Σ.Α.Τ.Ε.